

Kötelese példány.
Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

12 évre 480 K, félévre 240 K, negyedévre 120 K.
A postai számküldéssel egész évre 560 K.
Egyes szám ára 20 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Feloldó szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyitófár sora 60 korona.

Hirdetések négyzetcentiméterenként 15 K.
szármítanak.

A londoni stáció.

Bethlen István gróf és Kállay Tibor megérkeztek Londonba. Itt volna a második stáció. A nemzet megváltásának ama nehéz útján, e valóságos keresztjárás alatt, mely Párisban kezdődött és Rómában fog végezni.

Külső sikert államférfiaink bőségesen arattak eddig. A franciák a legszeretettelőbban fogadták, kitüntették, sőt ünnepezték őket. Miszsiójuk is úgy látszik elérte célját: fölkeltek a nagyantent érdeklődését Csonka-Magyarország iránt s vannak remények, hogy a magyar problémával döntő helyen objektíve jóindulatul fognak a világ hatalmasai foglalkozni.

A magyar közvélemény nyugodtan figyeli az eseményeket. Érezzük mekkora jelentősége lesz ránk nézve annak, ami most van kialakulóban. S a biztató előjelek megengedik, hogy bizakodóan tekintsünk a történendők felé. A helyzet szkeptikus, vagy éppen pesszimistikus megítélésére nincs ok részünkről.

De nem szabad beleringatnunk magunkat a másik végletbe: az illúziók fényes ködvilágába, az optimizmus álomkörébe, ahol legtöbbször csalódások teremnek. A magyar vérékben sok a hajlandóság a dolgok olyan elképzelésére, aminek azokat látni szeretnők, mert az illúziók kellemesebbek, mint a valóság prózája. Övjük most is a magyar közönséget az ilyen káprázatoktól, amik közé tulvérmes remények szokták az önmaga ámtására mindig kész naivitást csalogatni.

Tévednek és tévesztenek mindazok, kik úgy állítják be a magyar miniszterelnök és pénzügyminiszter útját, mint valami élvezetes kéjutazást, mely csupa jóval kecsgetet és könnyen elérhető biztos eredményeket ígér. Eféle elkapottság nemcsak könnyelmű ma, hanem nagy mértékben frivol is, mert hazug világitásban téveszti meg az ítéletet akkor, mikor legnagyobb szükség van tisztalításunkra s józan elménkre.

Nagy és nehéz munkát végeznek most a magyar államférfiak, de a legnagyobb és legnehezebb feladatok még csak ezután következnek.

Miért kerülte el városunkat a déli vasut.

A „Köszeg és Vidéke” mult évi 31. számában a napi hírek közt olvastam: „az ugynevezett Lobanger-réten ültetett millenárius fákat bizottsági elhatározásból kifolyólag a polgármester kivágatta stb.” „K. és V.” 32. számában pedig olvastam, hogy dr. Schneller Aurél városi képviselő augusztus 3-án megtartott városi közgyűlésen az ugynevezett milleniumi fáknak kivágatása iránt interpellációt intézett a polgármesterhez. A „K. és V.” tehát colportálta először e hírt, dr. Schneller Aurél azután felkapta, megerősítette, sőt még egy interpelláció folytán a közönségnek a figyelmét még külön is felhívta az áldozatul esett „milleniumi fákra.”

A közönség teljesen meg van győződve most arról, hogy a Lobanger-rétnek kellő közepén elültetett volt fenyőfák a milleniumi évben kerültek oda. Senki e hírek valóságában nem kételkedik, mert az újság közölte és egy városi képviselő megerősítette a hírt, tehát igaznak kell lennie. Ez a közfelfogás. És ha én most azt állítom, hogy a Lobanger-réten letarolt fákat a város nem a milleniumi évben ültette oda, e cáfolatnak nem igen hisznek, mert a közfelfogásban már meggyökeresedett azon vélemény, hogy a kivágott fák „milleniumi fák”.

Mert nem volt elég Csonka-Magyarország ügyei felől a nyugati nagyhatalmakat egyenkint tájékoztatni s javunkra megnyerni: az ő álláspontjuk természetesen az, hogy a döntést fenn kell tartaniok a szövetségesek egyetemének. Ez pedig azt jelenti, hogy ügyünkhöz lesz szava a kisanantbeli utódállamoknak is, vétó nem illet meg, de arra elég mód, alkalom, eszköz és lehetőség kínálkozik neki, hogy célhoz jutásunkat megnehezítsék, hátráltassák és törekvéseinket elgáncsolni megróbálják.

A magyar kormány felvetette Európa előtt a magyar probléma kérdését s kieszközölte, hogy az napirendre tűzessék, alapos megfontolás után döntsenek is benne. De odáig nagy küzdelmekkel fog járni az egész folyamat a diplomácia parketjén, a tárgyalások zöld asztalánál s ezt a harcot Bethlen István gróf kormány-apatusa erős lélekkel, erős logikával és erős kézzel akarja végig vinni. A jövő lsten kezében van.

Arumintavásár Budapesten.

Budapestet kedvező földrajzi helyzete a nyugatról keletre és keletről nyugatra irányuló gazdasági forgalom összekötőkapcsává predesztinálta. A városnak ez az előnyös fekvése különös jelentőségre tett szert azóta, hogy legújabb időben az arumintavásárok rendezésével igyekeznek az egyes államok gazdasági körei terméskre a külföld fogyasztópiacainak figyelmét és érdeklődését felhívni. A magyar termelés és a magyar kereskedelem ez év május 19—28 között rendezi a XIV. Arumintavásárát, mely arra hivatott, hogy a magyar ipar termelőképességéről és legújabb fejlődési eredményeiről, a magyar kereskedelem fűrgességéről és leleményességéről, egyszóval a magyar vállalkozói kedv lendületéről és szervezőképességéről tanubizonytságot tegyen.

A békeszerződés területi rendelkezései Magyarország gazdasági strukturáját alapjaiban változtatták meg, s úgy ez a körülmény, mint pedig az a tény, hogy Középeurópában új vámhátárok keletkeztek, a magyar ipart és kereskedel-

met új feladatok megoldása elé állították. E célok megközelítésére kifejtett tevékenységek eredményét van hivatva szemléltetővé tenni a Budapesti Arumintavásár.

Az iparfejlődés terén a magyar vállalkozás az utolsó pár év alatt is igen szép eredményeket ért el. A fejlődés legerősebb volt a textiliparban, ahol ma már a pamut, fonóipar 33.000, a kenderfonó 1500, a lenfonó 17.500 és a jutafonó 10.000 orsóval dolgozik. De a pamutszövőiparnak is van már 4100 szövőszéke, míg a posztóipar 370 és a kender-lenszövőipar 600 szövőszékekkel dolgozik. A fejlődés tempóját világítja meg az az adat, hogy pl. 33.000 pamutfonó orsóból 18.000, 4100 pamutszövőszékből pedig 300-at a kommunizmus bukása óta állítottak fel és hoztak üzembe. Ki kell emelni a malomipart, amely ugy kapacitás mint technikai felszerelés dolgában egyedül áll egész Európában. Kapacitását jelenleg ugyancsak alig egy-ötöd rész erejéig tudja kihasználni, de megvan a remény arra, hogy a szomszédos államokkal kötendő kereskedelmi egyezségek alapján az őrlési forgalom segítségével az egész termelő kapacitását foglalkoztathassa. A cukoripar is szépen fejlődik, mert míg egy év előtt a belföldi fogyasztás kielégítése is cukorimportot tett szükségessé, addig az új termelési kampány eredménye már kiviteli feleslegeket produkált. Épen most van szó arról, hogy 500 vagon cukrot Romániába exportálnak a gyárak. Külön kell megemlékezni a vas-és gépiparról, mely — bár nyersanyaga nagyrészt külföldről szerzi be — ha van, ezer munkást foglalkoztat és igen jelentékeny exporttevékenységet fejt ki. — A magyar mezőgazdasági gépipar gyártmányai nem csak keleten jól ismertek, de felkeltették az orosz piac érdeklődését. Hosszra lenne felsorolni a többi fontos és fejlődés-képes iparágakat, amelynek azonban mindegyike bemutatta az arumintavásáron termelésének eredményét, bizonyosságát fogja adni versenyképeségének.

A vásárt különben az iparcarnokban, a mellette épült új pavillonban és a közvetlen kül-

Egyik sajtóságunk, hogy a már alkotott véleményhez bizonyos esőkönyösséggel szoktunk ragaszkodni.

Az életben száz és száz hasonló eset fordul elő. Anélkül, hogy meggyőződésünk vagy utánajárásunk olyan hírek vagy közleménynek, mely érdeklődésünket felkelti, — valóságáról, gépiesen utána mondjuk és terjesztjük a gyakran absurd dolgot is. Hisszük, mert nem szoktunk gondolkodni, vagy nincs önálló véleményünk.

Amint a Lobanger réten elültetett volt fákról sem tudjuk teljesen megállapítani, hogy mely alkalommal kerültek oda — pedig még 24 éve sem mult el azoknak elültetésétől — éppugy ráborult a teljes felejtés fátyola elődeinknek az annyiszor hánytorgatott régibb vasuti kérdésekben tett intézkedéseire, állásfoglalására. Ahelyett, hogy kutatták volna az okait annak, hogy e déli vasut kiépítésénél — különösen e kérdésben szigorú a mi bírálatunk — miért kerültek el városunkat, ehelyett egyszerűen reáfojguk elődeinkre, hogy jómódjukban és előrelátásuk hiányában a vasuti kérdéssel nem törődtek, érzéketlenek stb. voltak. Jöjjön utánunk az özönvíz, mit törődjenek az utódokkal! Es ezen váddal mi lépünk fel apáink ellen, kiknek vezetése alatt e városnak nagyobb sulya, tekintélye és jelentősége volt, mint a mi vezetésünk alatt. —

Alaposan blamáltuk magunkat. Állítottunk

valamit, de nem bizonyítottunk. Mondunk valamit, miről kitudódik, hogy nem igaz. Ime! a lobangeri fák, melyekről azt állítjuk, hogy milleniumi fák.

Sokat forgattam már a régibb könyveket, de egy adatot sem találtam arra nézve, hogy apáink elődeinket valami mulasztással vádolták volna. Akkor valami természetes dolog volt mindenképp előt a városnak érdekét előmozdítani. Kövessük ebben is példájukat.

Egyizben a „K. és V.”-ben levéltári adatok nyomán már beigazoltam, hogy midőn a keleti (mostani déli) vasut kiépítésének kérdése legelőször felmerült, elődeink 1849-ben Sopron várossal együtt küldöttségbe mentek az osztrák kereskedelmi miniszterium és az osztrák birodalomnak akkori leghatalmasabb és a császárnak legkedvesebb embere báró Jellacsich horvát bán elé, hol kérték a városnak támogatását.

Közöltem az osztrák kereskedelmi miniszter urnak és a horvát bánnak a küldöttséghez intézett biztató szavait és megígértem, hogy a városi levéltárban tovább fogok kutatni és kutatásomnak eredményét az olvasóközönséggel folytatólag közölni.

Most közlöm. Azon memorandumra, amit a városi küldöttség az akkori osztrák közlekedési miniszter urnak átadott 1850. évben a budai helytartó báró Geringer útján azon válasz érkezett, hogy a tervezett vasut egyenőre nem

Egyes szám ára 20 korona.

